

Obsah

Úvodní zamyšlení autorů	9
1. Obecný kontext rozvoje sociální andragogiky (M. Demjanenko)	16
1.1 Postavení sociální andragogiky v systému andragogických subdisciplín	20
2. Teoreticko-metodologické základy sociální andragogiky (M. Demjanenko)	22
2.1 Vztah sociální andragogiky s příbuznými vědami o člověku a společnosti	24
2.2 Hlavní pojmy sociální andragogiky	29
3. Kultivace lidského potenciálu (J. Barták)	42
3.1 Tři kořeny lidské vznešenosti	42
3.2 Socializační funkce andragogiky	48
3.2.1 Osvojování sociálních kompetencí	49
3.2.2 Bariéry socializace	50
3.2.3 Jak čelit vlivu bariér socializace	53
3.3 Determinanty andragogického působení	54
3.3.1 Andragogické cíle	55
3.3.2 Andragogické principy a pravidla	57
3.3.3 Funkce a efekty	62
3.3.4 Obsah a vlastnosti učiva	63
3.3.5 Optimalizace učebního textu z hlediska sémiotiky	69
3.4 Metody vzdělávání a rozvoje	73
3.4.1 Metody poznávání reality	73
3.4.2 Metody osvojování reality prostřednictvím sociálních interakcí	85
3.4.3 Metody zaměřené na změny	96
3.4.4 Metody tvůrčího myšlení	97
3.4.5 Metody řešení problémů	111
3.5 Formy vzdělávání a rozvoje	113
3.5.1 Monologické formy	113
3.5.2 Dialogické formy	118
3.5.3 Participativní skupinové formy	119
3.5.4 Formy kombinované	121
3.5.5 Formy složené	122

4. Trendy v sociální a personální andragogice (J. Barták)	124
4.1 Poznatky věd a současná personalistika a personální andragogika	125
4.2 Atributy inovací v sociálním učení	130
4.2.1 <i>Vzdělávací instituce jako firma</i>	132
4.3 Organizační kultura a harmonizace společenství	133
4.4 Inovativní schopnosti učící se organizace	134
4.4.1 <i>Systémové myšlení</i>	134
4.4.2 <i>Osobní mistrovství, umění zvládat problémy</i>	140
4.4.3 <i>Modely chápání souvislostí, mentální modely</i>	143
4.4.4 <i>Umění vytvářet sdílenou vizi budoucnosti</i>	145
4.4.5 <i>Podmínky týmového učení</i>	146
5. Proaktivita úspěšných (J. Barták)	148
5.1 Kultivace vztahů	149
6. Budoucnost sociálního a profesního učení (J. Barták)	151
6.1 Utváření znalostní organizace	152
6.2 Intelektuální kapitál a jeho struktura	152
6.3 Komunikace dat, informací a znalostí a jejich proměny	155
6.3.1 <i>Data</i>	156
6.3.2 <i>Informace</i>	156
6.3.3 <i>Znalosti</i>	159
6.3.4 <i>Znalostní kapitál</i>	163
7. Význam emoční inteligence při socializaci člověka (J. Barták)	164
8. Komunikace jako nástroj budování vztahů (J. Barták)	168
8.1 Pravidla kvalitní komunikace	169
8.2 Metody přesvědčování	169
8.3 Působení sociální informace ve společnosti	171
8.3.1 <i>Účinnost sdělení</i>	172
8.3.2 <i>Význam apelů na rozum a city partnera</i>	173
9. Energetizace lidského potenciálu (J. Barták)	175
9.1 Kompetence a energetizace lidského potenciálu	177
9.2 Požadavky na tvůrčího znalostního pracovníka	182
9.3 Jak obstát v „proudu změn“	185
9.3.1 <i>Jak se na změny připravit?</i>	186
9.4 Umění vést	187
9.5 Nestandardními metodami k nadstandardním výsledkům	189
9.5.1 <i>Kreativitou k inovacím</i>	190

10. Cílové skupiny sociální andragogiky (M. Demjanenko)	194
10.1 Příklad uplatnění sociální andragogiky a edukační práce v péči o duševně nemocné	196
10.1.1 <i>Psychoedukace a rodinné psychoedukační programy</i>	198
11. Sociálněandragogické intervence a jejich cíle (M. Demjanenko)	203
11.1 Obecné profesionální způsoby práce	204
11.2 Průběh sociální intervence	206
11.3 Metody, formy a techniky sociálněandragogických intervencí	209
11.3.1 <i>Rozhovor jako nejčastější metoda kontaktu s klientem</i>	211
11.3.2 <i>Pozorování</i>	213
11.3.3 <i>Psychodiagnostické metody v rukou sociálního andragoga</i>	217
11.3.4 <i>Další vybrané metody</i>	220
12. Sociální andragog a jeho kompetence (M. Demjanenko)	222
12.1 Profesionální kompetence sociálního andragoga	224
13. Rodinná terapie a poradenství (M. Demjanenko)	230
13.1 Stručný historický vývoj rodinné terapie a poradenství	232
13.2 Změny v rodinném soužití pohledem rodinné terapie	236
13.3 Charakteristické znaky systemického přístupu v terapii	239
Dovětek	243
O autorech	245
Seznam literatury	247
Rejstřík	254
Přílohy	261
Příloha A: <i>Jak vidím svou roli v týmu (Belbin team roles)</i>	261
Příloha B: <i>EQ test (Rostya Gordon-Smith)</i>	266
Příloha C: <i>Test lektorských rolí (I-T-R)</i>	269
Příloha D: <i>Test kariérových kotev</i>	271
Příloha E: <i>Myers Briggs typologický indikátor (MBTI)</i>	276
Příloha F: <i>Test profesních přístupů</i>	284
Příloha G: <i>Poznej sám sebe!</i>	290